

[Pürschel.]

fremkommet Udtalelser af den afgaaede Højesteretspræsident Gram, en Mand, hvis Ord har en meget betydelig Vægt i Kraft af den Stilling, han har indtaget, og som han har beklædt med saa megen Ære, og han har klart taget Standpunkt imod Loven og sagt, at ogsaa en general Aldersgrænse for Dommere efter hans Opfattelse er i Strid med Grundloven. Og det kan ikke nægtes, at hans Ord, ogsaa afklædt deres Autoritet, har en betydelig Vægt; der er i selve Ræsonnementet en Styrke, som man ikke kan se bort fra. Naar jeg alligevel er tilbøjelig til at mene, at denne Lov ikke er i Strid med Grundloven, er det ud fra den samme Betragtning som den, der har ligget til Grund for de to Taler, vi allerede har hørt. Jeg kan forstaa, at man kan diskutere, om et Lovforslag som dette er stemmende med Grundlovens Ord, men der kan for mig ikke være nogen Tvivl om, at det ikke er i Strid med det, der har været Grundlovens Mening, nemlig at sikre Dommernes Uafhængighed ved at sikre dem mod Afskedigelse, hvis de ikke var Magthaverne behagelige. Det er det, der er Grundlovens Formaal: at sikre Dommeren, saaledes at han i sit Kald kan rette sig alene efter Loven uden at frygte, at dette skal have økonomiske Konsekvenser for ham. Nu mener jeg ikke, den generelle Aldersgrænse er i Strid med dette, og derfor er jeg for mit Vedkommende villig til at gaa ind i en Realitetsforhandling om Lovforslaget, men jeg lægger ikke Skjul paa, at der i mit Parti er meget delte Meninger, og at, som jeg allerede har antydnet, Ministeren maa være forberedt paa at møde Modvind senere paa Vejen.

Naar jeg siger, at jeg er villig til at gaa ind i en Realitetsforhandling om Lovforslaget, vil jeg ogsaa gerne have Lov til ganske kort at gøre nogle Bemærkninger om de Punkter, hvorom jeg mener denne Forhandling maa finde Sted.

Spørgsmaalet her er jo væsentlig et økonomisk Spørgsmaal. Ministeren kan paa 3 Maaneder blive af med alle de Dommere, som nu er ham ubekvemme, naar han bare vil betale for det. Og det er ikke noget særlig stort Beløb, det drejer sig om for Statskassen. Jeg ved ikke, hvor meget det kan blive pr. Dommer, men meget mere end en 3 000 Kr. bliver det vel ikke pr. Mand, saa noget særlig betydeligt Beløb er det ikke, det hele drejer sig om, og hvis man vilde gaa til at lade Dommerne sidde, til de var et Par og halvfjerds Aar, vilde formentlig det hele Spørgsmaal kunne løses for en meget ringe Sum.

Ministeren har jo forsøgt ved at skrive til Dommerne at faa dem til at gaa, og jeg tør nok betegne dette som et ikke vellykket Foretagende; thi det førte ganske utvivlsomt til, at nogle Dommere, som ellers ganske stille vilde være gaaet, nu sidder i deres Embeder netop som Protest imod denne Skrivelse. Men man skal ikke altid dømme en Gerning efter dens Resultater, og derfor skal jeg ikke komme ind paa nogen Bedømmelse af Skrivelsen; at Resultaterne har været højst uheldige, derom kan der dog ingen Tvivl være.

Jeg vil gerne have Lov til at pege paa, at Loven, hvis den gennemføres, stiller Dommerne ugunstigere end andre Tjenestemænd. Loven gør Aldersgrænsen absolut, og dette er efter min Mening en Nødvendighed under Hensyn til Grundloven. Men der melder sig det Spørgsmaal, om man saa ikke, naar Aldersgrænsen skal være absolut, skal sætte den lidt højere end den almindelige. Og dernæst stiller Loven Dommerne ugunstigere derved, at de Dommere, der beklæder Enkeltdommerembederne ude omkring — altsaa bortset fra Københavns Byret —, aldeles gennemgaaende udnævnes i saa sen en Alder, at de, naar de afskediges ved 70 Aars Alderen, maaske ikke har naaet den fulde, den højeste Pension, og dette er under alle Omstændigheder urimeligt. Derfor vil jeg for mit Vedkommende ikke kunne tænke mig at medvirke til denne Lovs Gennemførelse, uden at der bliver skabt fuldkommen Sikkerhed for, at Dommere, der bliver afskediget med den Aldersgrænse, man nu maatte fastsætte, ogsaa virkelig fik den højeste Pension, det maatte være muligt at give. Dette vilde jeg finde var et meget rimeligt Krav, og det vil jeg haabe at den højtærede Minister heller ikke vil stille sig afvisende overfor. Jeg kan her henvise til de Bemærkninger, jeg gjorde i Begyndelsen af min Tale, som Begrundelse for min Stilling paa dette Punkt. Hermed skal jeg altsaa med Forbehold af mit Partis Stilling anbefale dette Lovforslag til en velvillig Behandling i et Udvalg.

Steen: Da den højtærede Justitsminister i sin Tid rettede Henstillingen til den Del af Dommerstanden, der var over 70 Aar, om at søge sin Afsked, tror jeg, at den højtærede Minister i en sjælden Grad var i Overensstemmelse baade med Befolkningen og med Lovgivningsmagten. Jeg har forstaaet det saadan, at i de Tilfælde, hvor de paagældende Dommere med denne Henstilling som Udgangspunkt søgte en Forhand-